

KIS FERENC

Azt szokták mondani, hogy a győzelmet nem kell magyarázni. Orbán Viktor pártelnök mégis mindjárt az európai parlamenti választás másnapján azt mondta: vége az ünneplésnek és meg kell vizsgálni, hol vannak a Fidesz gyenge pontjai. Mennyire jutottak az eredmény értékelésével és milyen következtetéseket vontak le eddig?

Miután az értékelést szavazókörönként, sőt egészen utcáig lebontva szeretnénk elvégezni, a munka nem fejeződött be, hiszen ez idő- és energiaigényes. A nyár végére, szeptember elejére elkészülhet egy részletes elemzés a választási eredményről. Természetesen ennek lehet majd több fajta interpretációja – mi, miért és hogyan történt –, de az biztos, hogy képet fogunk kapni arról a teljesítményről, amit a Fidesz újonnan kinevezett választókerületi elnökei és a mögöttük álló csapatok felmutattak az elmúlt hónapokban. Ugyanakkor a végeredményt már most is lehet értékelni a párt szempontjából. Óriási sikernek könyvelem el, hogy a Fidesz még soha ilyen jó választási eredményt nem ért el, másrészt azt, hogy az MSZP-t több mint 13 százalékkal vertük meg. Az is nagyon fontos dolog, hogy a jobb- és a baloldali szavazatomennyiségét összesítve egyértelmű polgári fölény bontakozik ki. Az értékelés másik oldala viszont az, hogy a siker olyan választási részvétel mellett született, amely nem hasonlítható az eddiggi – akár a legalacsonyabb részvétel mellett lezajlott – országgyűlési választásokhoz. A jövőre nézve nem világos, hogy a választástól most távol maradó emberek miként lehet majd mozgósítani 2006-ban. Az viszont jól jel, hogy az MSZP a werberi kampánystratégiával sokkal kevésbé volt képes mozgósítani a saját, sziklaszilárdnak hitt bázisát, mint amennyire azt bárki gondolta. Az országgyűlési választásokon azonban – nem kizáró – ennél jobb eredményre lesznek képesek, még akkor is, ha a következő két esztendő az ország szempontjából nem ígérkezik rózsásnak.

Azt is megmutatta a június 13-i választás, hogy a vidéki szavazók passzívabbak, és a Fidesz sem tudta igazán mozgósítani a hagyományos kisgazdabázist.

Egyfelől igaz, hogy a választási aktivitás tekintetében a vidéki Magyarország alulteljesített az országos átlaghoz képest, viszont a szavazatarányt tekintve a Fidesz itt volt a legerősebb, és ezt biztatónak tekintem. Erre a bázisra támaszkodva a következő országgyűlési választásokon a még mozgósíthatók többsége – remélem – szintén a Fideszre adja majd a voksát. Ebben beletartoznak a volt kisgazdászavazók is, akik az európai uniós választásnak nem tulajdonítottak különösebb jelentőséget, vagy pedig eleve elutasítják az Európai Uniót, és így a választástól is tudatosan maradtak távol.

Elemzők szerint az európai parlamenti választáson főként a diplomások körében aratott sikert a Fidesz. Viszont az országgyűlési voksoláskor bizonyára más társadalmi csoportok is aktívabbak lesznek, ezért korántsem biztos, hogy 2006-ban hasonló eredmény születik.

Szó sincs arról, hogy bárki a Fideszben előre lefutottnak tekintené a 2006-os választásokat. Az értelmiségiek támogatása mégis nagy esélyt jelent a következő parlamenti választások szempontjából, a diplomás emberek abban a közegeben, ahol élnek és dolgoznak, referenciaként, véleményformálóként jelennek meg. Az, hogy az értelmiség hívó áll, nagyban befolyásolja a végeredményt.

A különböző értékelések között elhangzott az is, hogy a 18–25 év közötti fiatalok irányába nem volt elég aktív a Fidesz kampánya. Ráadásul ezt a korosztályt az SZDSZ intenzíven próbálja „megdolgozni” a felelőtlen „szabadság” illúziójával, illetve a lágy drogok legitimizálásával vagy a sorkötelezettség kérdéseivel, amelyek visszaállítását a Fidesz újra kormányzó erő lesz.

Egyelőre a választási eredményekből az derül ki, hogy nem kell különösebben aggódnunk a fiatalabb korosztályok beállítódottságát illetően. A mostani hétszázalékos eredmény mögött sokkal kevesebb a szavazat, mint amennyi egy magasabb választási részvétel mellett az ötszázalékos parlamenti küszöbhez elégséges, mindez mégis egy látszólagos, jól kommunikálható siker kölcsönözött az SZDSZ számára. Ami aggodalomra okot ad, az az

SZDSZ stratégiájából fakad, ami legújában különösen a hadkötelezettség körüli műbalhébból bontakozik ki. Az SZDSZ tudatos kampányt folytatott, leszámolt a nagy-párti illúziókkal, és megpróbálta azokat a rétegeket megcélolni, amelyeket más pártok szavazói – itt az MSZP szavazóbázisára is gondolok – egyenesen ellenszennvel figyelnek. Azokra a szexuális, kulturális és szubkulturális kisebbségekre utalok, ame-

nek kimondásával szétrombolják a gyermek-szülő-pedagógus közötti bizalmi viszony alapjait is. Kommunikációjukban a család szinte kizárólag az erőszak intézményesített formájaként jelenik meg, s hovatovább a homoszexuálisok közötti párkapcsolat lesz a „normális”, a többgyermekes családot munkával eltartók pedig a „deviánsok”, akik nem érdemlik ki, hogy az állam adókedvezményrel támogassa őket.

Kapolyikba. Az a probléma, hogy az MSZP nem a kisemberek, hanem az ő hátukon a hatalomba kapaszkodva gyakorlatilag a multinacionális nagytőke érdekképviseletét látja el Magyarországon. Némely kormánypárti lapban megjelent cikkből azt vélem kiolvasni, hogy a választási eredmény következtében ez a tantusz hangosan csörmpölvé leestett a még meglévő, valóban baloldali értelmiségiek fejében is. Megin-

– A kormányfő viszont újabb kommunikációs megoldásokkal próbálkozik: hol be-mutat, hol beszél egy „ékeset”. Mi lehet az oka, hogy mindezt Magyarországon, egy uniós tagállamban következmények nélkül teheti a miniszterelnök?

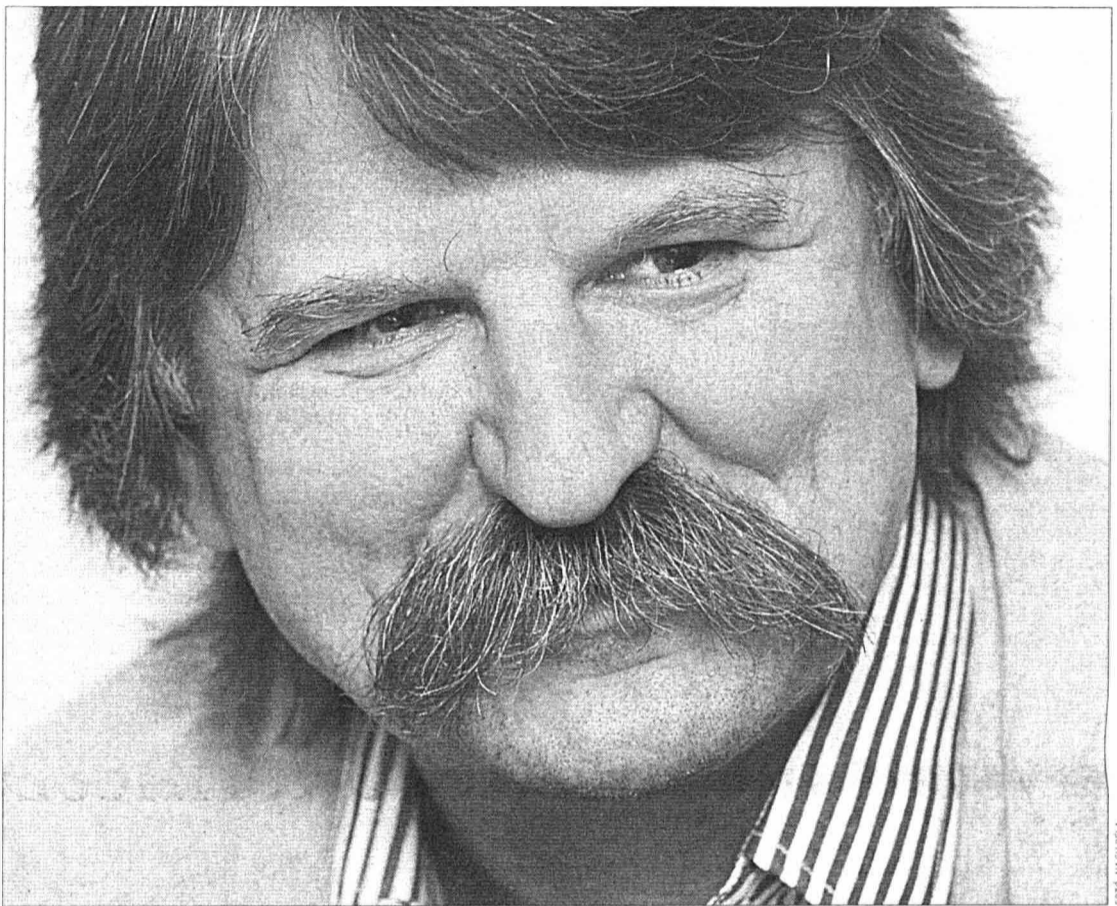
Bizonyára úgy gondolta, ha már a kormányja elfuserálta a lehetőséget, hogy a to-kaji bor vagy a pálinka kizárólagos magyar termék lehessen az EU-ban, kompenzál bennünket: íme, itt egy valódi hungaricum, a mutogatós miniszterelnök. Komolyra fordítva: még a forróbb vérű országokban sincs arra példa, hogy egy miniszterelnök ilyen otromba módon elveszítse önuralmát. Sok mindenkivel szemben elnézhető ez, de az ország élén álló emberrel szemben nem. Ezt nem engedheti meg magának az az államférfi, akinek kiélezett situációkban is döntéseket kell hoznia. Azért maradhat következmények nélkül mindez, mert a magyar értelmiség elveszítette azt a funkcióját, hogy értékképző és értékfordozó legyen a társadalom számára. Minden „baloldali” értelmiséginek, újságírónak ajánlom, hogy tegye fel magában azt a kérdést: mit tenne abban az esetben, ha egy ilyen gesztusra a másik oldalon lévő politikus ragadtatná magát? Mit követelne, mit nyilatkozna, milyen kérdéseket tenne fel a sajtótájékoztatón és milyen cikkeket írna meg „négermunkában” különböző nyugat-európai lapokba? Bár a kérdésem – belátom – a D–209-es ügy vagy a K&H-botrány fényében értelmetlen.

Térjünk át a Fidesz szövetségi politikájára. Az MDF 5,3 százalékos eredménye után szükséges-e felülvizsgálni a stratégiát?

A Fidesz: szövetség – a szó szoros és tágabb értelmében is. Mindenki felé, aki nem tekint ellenségnek bennünket, ki-nyújtjuk a kezünket, és ez az MDF-re is vonatkozik. A választási kampányból azonban az derült ki, hogy az MDF néhány vezetője – élén az elnök asszonnyal – olyan retorikát használt, amely már-már ellenséges volt. Ezt törvényszerűnek látom, mert szemben az úgynevezett baloldallal, amelynek egy többé-kevésbé homogén, azonos érdekű elit alatt két egymástól eltérő értékrendű, karakterű szavazóbázist kell összefognia, a jobboldalon nincs olyan értékrendbeli különbség sem a szavazóbázisokban, sem a különböző pártok szintjén, amely indokolná a különállást. Tehát nem lehet azt mondani, hogy az MDF lényegüket tekintve másként látja az európai vagy nemzeti ügyeket, mint a Fidesz. Alapvető kérdésekben tíz éve nem tér el a két párt álláspontja. Nem lesz ezentúl sem az MDF-nél más eszköze a saját maga megkülönböztetésére, mint hogy változatos ürüggyekkel támadja a Fideszt. Ennek pedig negatív hatása lesz a jobboldal szavazóbázisára. Mi egy dolgot tehetünk: ezeket a meg-megújuló támadásokat a leghiggadtabban, legtűrelmesebben viseljük, és meghagyjuk az MDF tagjainak és szavazóinak, hogy a saját pártjuk felől ítélkezzenek. Míközben a fórum egyes vezetői oldalról azt ismételtetik, szinte már monomániásan, hogy ők a konzervatív jobboldal, ők azok, akik soha nem tagadták meg a múltjukat és értékrendjüket, azonközben egyenlő távolságra helyezik magukat a Fidesz és az MSZP között, immáron kinyitva egy „baloldali” koalícióban való részvétel lehetőségét is. Azt gondolom, hogy ez a politikai senki földje, amiben általában a politikai pártok el szoktak tévedni. Az is megérne egy alaposabb értékelést, hogy az 5,33 százalékos eredmény nagyobb választási részvétel esetén mennyit érne. A „baloldali” politikai érdekeknek felel meg az, hogy a jobboldal szavazóbázisa támogatott legyen. A balliberális média támogatása mindaddig fenn fog állni az MDF felé, amíg a párt azt a valóságos veszélyt nem mutatja fel, hogy képes önállóan az országgyűlési választásokon öt százalék fölé kerülni, és ezzel gyarapítani a jobboldal szavazóbázisát. Amikor ez a reális veszély felmerül, abban a pillanatban megvonják a támogatást, és életet lehelnek a Centrum pártba. Két ilyen jellegű szerveződés pedig külön-külön biztosan nem éri el az öt százalékot. Vagyis fennáll a veszély, hogy az MDF önálló indulása a 2006-os választásokon csupán arra lesz elegendő, hogy elvegyen néhány százalékos nemzeti oldaltól, ami a végeredményt is befolyásolhatja. Az ország sorsa iránt felelősséget érezve olyan politikát kell folytatnunk, amely ennek esélyét a legkisebbre szorítja.

A kis hal ette meg a nagy halat

Kövér László: Az ország megérdemelné egy tisztességes baloldalt



FOTÓ: MAGYAR ÉRTÉK

Szó sincs arról, hogy bárki a Fideszben előre lefutottnak tekintené a 2006-os választásokat – fogalmazott lapunknak Kövér László, a párt országos választmányának elnöke. Ugyanakkor biztató jelnek tekintik az európai parlamenti választás eredményét, azon belül is az értelmiségiek és a vidéki szavazók körében elért sikert. A politikus szerint itt lenne már az ideje egy valódi baloldali párt létrehozásának akár az MSZP-ből, akár az MSZP mellett, de ennek pillanatnyilag nincsenek meg a személyi feltételei. Az SZDSZ-ről úgy vélekedett: az nem politikai párt, hanem egy destruktív politikai szekta, amely busás hasznot hoz a mögötte lévő szűk elitnek.

lyeknek bőszt védelmezőjeként, szószólójaként próbál feltűnni az SZDSZ. A szabad demokráta stratégiájában emellett a következő generációk megnyerése és befolyásolása is ott szerepel. Erőteljes kultúratoromboló tevékenység jellemzi mind az oktatáspolitikájukat, mind a társadalomról szóló kommunikációjukat. Azokra a negatív tulajdonságokra építenek, amelyek az emberekben benne vannak és a fiatalokból könnyebben kihozhatók. Megpróbálnak a könnyebb ellenállás irányába mozgó embereknek, csoportoknak az élére állni. Ezért riogatnak azzal, hogy a Fidesz börtönbe akarja juttatni a megtévedt, első marihuánás cigarettájukat elszívó tinédzsereket, noha erre nem volt példa a Fidesz kormányzásának ideje alatt. Hazugság, hogy a Fidesz vissza akarja állítani a sorkötelezettség intézményét, ha kormányra kerül. Nem a hadkötelezettség eltörlésével van a baj, hanem azzal, hogy közben nem teremtik meg egy önálló, hivatásos hadsereg előfeltételeinek minimumát sem. Mindezzel lepleződő félelmet, szorongást igyekeznek kelteni az emberekben, a félelem okozójaként a Fideszt, illetve a polgári oldalt megjelölve, magukat a „szabadság” lángelkű bajnokaiaként próbálják meg beállítani.

Milyen konkrét intézkedések bizonyították mindezt?

Kormányzati teljesítményük a következő: kinyitották a menekülés jogi kiskapuit a drogereskedők előtt, beengedték őket az iskolákba, megpróbálják leépíteni a drogfogyasztás előtt a gyermekünkben még meglévő természetes pszichológiai és morális gátakat; szétverik a közoktatást, lezüllesztik a felsőoktatást, az önismereti és nemzetismereti tartalom teljes kilüszörítésével leértékelik az iskola nevelési funkcióit. A pedagógusok titoktartási kötelezettségé-

Meghirdetik és erőltetik az Európában példa nélküli totális privatizációt, hogy esz-közletenítsék a fogyasztók, a polgárok érdekében a gazdasági folyamatokba esetleg beavatkozni szándékozó államot. Az SZDSZ nem egy politikai párt, hanem egy destruktív politikai szekta, amely busás hasznot hoz a mögötte lévő szűk elitnek. Legfőbb ellenségük pedig a demokratikusan ellenőrzött, nemzeti érdekeket védő, erős állam, amely egy hagyományokra támaszkodó, közösségekből felépülő társadalom egyetlen önvédelmi eszköze a globalizáció finom, rejtett, mégis brutális gazdasági, politikai, erkölcsi és szellemi terrorjával szemben. Az SZDSZ azokat az értékeket veri szét, amelyek egy társadalmat egyben tartanak. Azzal, hogy az MSZP is felzárkózott a hadkötelezettség ürügyén a Fidesz ellen folyó kampányhoz, az derül ki számomra: a szocialisták a választási verségből semmit sem tanultak. Ugyanazt folytatják, amire nemet mondtak az emberek június 13-án; ahelyett, hogy kormányoznának és az ország valóságos problémáival foglalkoznának, továbbra is a Fidesz ellenzékének szerepét játsszák.

Hozhat-e változást ebben a politikában az MSZP őszi tisztújító kongresszusa?

Azt hiszem, hogy az ország megérdemelné egy tisztességes, nemzeti elkötelezettségű baloldalt. Olyat, amelyiket valóban lehet szociáldemokrata pártnak tekinteni – európai mércével mérve is. Én nem emlékszem nagyszüleim elbeszéléseiből, a tankönyvekből arra, hogy a két világháború között a szociáldemokraták Weisz Manfrédal együtt énekeltek volna az Internacionálét az MSZDP kongresszusán – bár a Weisz Manfrédhoz hasonlókkal sokkal több szociális érzékenység és felelősség szorult, mint a Medgyessyke, Gyurcsányokba,

dult a gondolkodás abba az irányba, hogy 14 évvel a rendszerváltás után itt lenne már az ideje elválasztani a tündöt a májtól, és egy valódi baloldali pártot létrehozni akár az MSZP-ből, akár az MSZP mellett.

Van erre reális esély? Léteznek olyan hiteles személyek, akik az élére állhatnának ennek a folyamatnak?

Valóban jogos a kérdés, hiszen ma nem látszik a megújuláshoz szükséges hiteles személyi garnitúra. Akik a Horn-kormány idejében még potenciális alternatívának tűntek – Nagy Sándor, Tabajdi Csaba, Kósa Ferenc, Baja Ferenc, János György vagy éppenséggel Szűrös Mátyás –, azokat vagy kiszorították a pártból, megfélemlítették, perifériára szorították, vagy pedig adtak nekik egy olyan kormányzati homokozót, ahol néhány tízmillió forintos mutyikkal kielégíthetik az ambícióikat. Ma már nincs nemzeti tábort az MSZP-ben, és nincsen olyan hiteles ember, akitől komolyan várható lenne megújulás. Szili Katalint szokás „baloldali körökben” a lehetséges megújulás letéteményesének tekinteni, de nem érzek a váltáshoz kellő potenciált az MSZP-ben. A párt szerintem demoralizálódott, szétmorzsolódott, a még meglévő viszonylagos ereje ellenére is megszűnt politikai közösség lenni, ahhoz képest is, ami volt ezelőtt nyolc-tíz évvel.

Ön szerint milyen erőviszonyok uralkodnak most a különböző érdekcsoportok között az MSZP-n belül?

Az érdekcsoportok közül az SZDSZ mögötti erőkkel szimbiózisban élők gyakorlatilag teljes mértékben átvették a pártot. Az MSZP ma nem egy világos értékrenddel rendelkező párt, hanem az SZDSZ nagyra nőtt segédcsapata. Itt fordítva érvenyesült a régi igazság: a kis hal ette meg a nagy halat.